

Історико-політичні проблеми сучасного світу:
Збірник наукових статей. – Чернівці:
Чернівецький національний університет,
2022. – Т. 46. – С. 151-158
DOI: 10.31861/mhpi2022.46.151-158

Modern Historical and Political Issues:
Journal in Historical & Political Sciences. – Chernivtsi:
Chernivtsi National University,
2022. – Volume. 46. – pp. 151-158
DOI: 10.31861/mhpi2022.46.151-158

УДК 329 (436)

© Віталій Семенко ¹

Особливості позачергових парламентських виборів у Австрії 2019 р.

У статті досліджено особливості дострокових виборів в Австрійській Республіці, що відбулися 2019 р. Проаналізовано основні причини успіху політичної партії Зелених, яка змогла значно покращити свій результат на виборах та увійшла до правлячої коаліції разом з Австрійською народною партією (АНП). Партія Зелених досягла вказаних успіхів на чолі з молодим лідером Себастьяном Курцом, колишнім міністром закордонних справ та головою ОБСЄ. Автор висвітлює основні наслідки так званого політичного скандалу *Ібіцагейту*, що призвів до переформатування влади в Австрії. Детально проаналізовано основні результати виборів до нижньої палати парламенту – Національної ради, на яких політичні партії подолали 4-відсотковий бар'єр. Охарактеризовано основні висновки відомих вітчизняних та зарубіжних політологів, експертів, які надали оцінку щодо причин підтримки правих та альтернативних зелених політичних сил у європейських країнах, та, зокрема в Австрії, які здобули значну підтримку на виборах.

Ключові слова: політична партія, парламентські вибори, коаліція, політичний лідер, Ібіцагейт, міграційна політика.

A Snap 2019 Austrian Parliamentary Elections' Peculiarities

The article deals with the peculiarities of the parliamentary elections in the Republic of Austria in 2019, as well as the main reasons for the success of the Green party, which not only managed to improve its election results, but also joined the ruling coalition with the Austrian People's Party, led by and its young leader Sebastian Kurtz, the former Minister for Foreign Affairs and the OSCE Chairman. The main consequences of the so-called political scandal of *Ibizagate*, which led to the reformatting of power in Austria, are highlighted.

The main results of the elections to the lower house of parliament of the National Council, in which political parties overcame the 4 percent barrier, were analyzed in sufficient detail. The main conclusions of well-known domestic and foreign political scientists, experts, who assessed the reasons for the support of right-wing and alternative green political forces in European countries, and in particular in Austria, which received significant support in the elections, are characterized.

Green parties are becoming more and more popular in the most European countries, not only because they are pulling a part of the electorate from the socialists or nationalists, but also because environmental issues are increasingly worrying people, as well as the desire of green parties to become popular all-people's parties. The Green parties are one of the main supporters of the sanctions policy towards Russia, they are supporters of sustainable development humanity on Earth, development based on the principles of respect for the rights human, environmental responsibility, freedom, justice, diversity and rejection from violence. As a result of the study, a prediction is made that in the future, the importance of the Greens in the Austrian party system will increase. Achieving sustainable economic development can be facilitated by the transition from traditional economic growth model to a green growth model.

Keywords: political party, parliamentary elections, coalition, political leader, Ibizagate migration policy.

¹ Кандидат політичних наук, доцент кафедри сучасних іноземних мов та перекладу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Україна. E-mail: v.semenko@chnu.edu.ua; <https://orcid.org/0000-0002-4353-7823>.

Постановка проблеми. В Австрійській Республіці, згідно з чинним законодавством, чергові 27-мі парламентські вибори планували провести 2022 р. Однак, весною 2019 р. в Австрії вибухнув політичний скандал, який охопив правлячі кола Республіки, спричинив відставку деяких посадовців та необхідність проведення змін у законодавчому і виконавчому органах влади.

Внаслідок цих подій були призначені дострокові парламентські вибори на 29 вересня 2019 р. Суть політичного скандалу полягала в тому, що у липні 2017 р. на одній з вілл курортної Ібіци, відбулася зустріч віце-канцлера Австрії, глави ультраправої АПС Хайнца-Крістіана Штрахе з громадянкою Російської Федерації (РФ) Альоною Макаровою, племінницею одного з олігархів (за її словами), що входить до оточення президента РФ В. Путіна. Зустріч зафіксувала прихована камера. Згодом записи з камери перевірили на автентичність авторитетні дослідницькі лабораторії. Втім, сам Х-К. Штрахе визнав їх правдивість та вимушено подав у відставку². Про зустріч, яка спричинила відчутні зміни в політикумі Австрійської Республіки, повідомили своїм читачам 17 травня 2019 р. німецькі впливові ліволіберальні видання – щоденна газета *Süddeutsche Zeitung* та щотижневий журнал *Spiegel*.

На думку політолога міжнародника Г. Кухалейшвілі, Україна уважно стежить за зміною влади в Австрії, оскільки в партійних колах цієї європейської держави немає єдиної думки щодо політики антиросійських санкцій Заходу³. Наголосимо, що незалежна Україна традиційно підтримує добрі взаємини з близькими державами, зокрема і з Австрійською Республікою. Нині наша держава, яка обрала євроатлантичний вектор подальшого поступу, вивчає і визначає найбільш оптимальні шляхи розвитку суспільства, необхідні для його успіху, взаємовигідні відносини в Європі та світі, запозичує і використовує досвід демократичних перетворень у цих державах. Водночас для сучасної України, яка вже дев'ятий рік поспіль веде боротьбу проти окупаційних військ Російської Федерації, підтримка європейських держав та їх лідерів є досить важливою і необхідною, насамперед для надання рішучої відсічі рашистам, здобуття повної перемоги над ними та звільнення українських територій на Сході і Півдні держави. У такій надзвичайно складній ситуації підтримка країн ЄС, США та різних потужних міжнародних організацій є визначальною для України. У цьому плані міжнародно-політична підтримка Австрії, як і кожної країни-члена ЄС, у військовому протиборстві нашої держави з РФ наближає день завершення війни, перемоги над ворогом. Україна прагне здобути місце серед держав, в яких міжнародне право та людські цінності відіграють першочергову роль. Тож, безперечно, що для України завжди актуальні питання про демократичний розвиток та базові цінності гуманізму, які пропагують чи відстоюють політичні сили і партії, що перебувають при владі у країнах ЄС.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Особливості проведення дострокових парламентських виборів в Австрійській Республіці, викликані означеним скандалом, досліджували у своїх працях вітчизняні і зарубіжні вчені. Серед них слід вказати насамперед на роботи науковців інституту соціальних досліджень та консалтингу в Австрії SORA/ISA⁴, Б.Тот⁵, Я. Мюллер⁶, Н. Штробл⁷, С. Польовик⁸, С. Качан⁹, Г. Кухалейшвілі¹⁰, А. Шарапо¹¹, І. Боровков¹² та ін.

² Польовик С. (2019), Урядова криза в Австрії напередодні виборів до Європарламенту. Available from: <http://bintel.com.ua/uk/article/uryadova-kryza-v-avstriyi/> (accessed 10 August 2022).

³ Кухалейшвілі Г. (2019), Вибори в Австрії: лотерея для України. Available from: <http://ua.112.ua/statji/vybory-v-avstrii-lotereia-dlia-ukrainy-508847.html> (accessed 12 August 2022).

⁴ SORA/ISA (2019), Wahlanalyse Nationalratswahl 2019 SORA/ISA im Auftrag des ORF. Available from: <http://strategieanalysen.at/wp-content/uploads/2019/10/ISA-SORA-Wahlanalyse-NRW-2019.pdf> (accessed 15 August 2022).

⁵ Тот Б. (2020), Национал-экологическая мозаика. Available from: <http://ipg-journal.io/regiony/evropa/statja/show/nacional-ehkologicheskaja-mozaika-967/> (accessed 15 August 2022).

⁶ Мюллер Я-В. (2021), Скандал навколо Курца. До чого призведе відставка канцлера Австрії. Available from: http://nv.ua/ukr/opinion/avstriya-do-chogo-prizvede-vidstavka-sebastyana-kurca-ostanni-novini-50190316.html?utm_content=set_lang (accessed 20 August 2022).

⁷ Strobl N. (2021), Beiseitegetreten. Available from: <http://ipg-journal.de/regionen/europa/artikel/beiseitegetreten-5493/> (accessed 27 August 2022).

⁸ Польовик С. (2019), Урядова криза в Австрії напередодні виборів до Європарламенту. Available from: <http://bintel.com.ua/uk/article/uryadova-kryza-v-avstriyi/> (accessed 10 August 2022)

Мета статті полягає у дослідженні особливостей останніх дострокових парламентських виборів в Австрійській Республіці, які відбулися в 2019 р. Завдання статті визначенні наступним чином: проаналізувати офіційні результати дострокових парламентських виборів; охарактеризувати основні причини успіху ультраправих та альтернативних політичних партій в Австрії.

Виклад основного матеріалу дослідження. Результати парламентських виборів завжди актуальні для внутрішньої і зовнішньої політичної ситуації держави, адже викликають поживлення в політичній сфері та появу у політиці нових політичних акторів. Зокрема значний інтерес у політикумі Австрії та й в інших європейських країнах викликала перемога на виборах у жовтні 2017 р. ультраправої політичної партії – «Австрійська партія свободи» (АПС). АПС отримала третє місце на парламентських виборах і підписала, після скандальних подробиць *Ібіцагейту*, коаліційну угоду з християнсько-демократичною і ліберал-консервативною політичною партією – Австрійською народною партією (АНП). Згодом Х-К. Штрахе та С. Курц пішли у відставку, правляча коаліція розпалася і вкотре відбулись дострокові парламентські вибори. Це була перша поразка уряду за всі повоєнні роки. Федеральний канцлер Австрії С. Курц та його уряд втратили вотум довіри в парламенті. За підсумками виборів посаду канцлера зайняв екс-голова Конституційного суду Австрії Брігітте Бирляйн.

На зустрічі на Ібіці був присутній ще один високий посадовець – член АПС, глава її парламентської фракції Йоганн Гуденус. Він та Штрахе мали тривалі, тісні відносини з Росією, зокрема з її правлячою партією «Единая Россия», з якою АПС уклала договір про співпрацю. Про це свідчить також історичне селфі Штрахе та Гуденоса в момент підписання вказаного документу на Красній площі біля стін Кремля¹³.

У пресі з'явилося багато публікацій та відеозаписів, що свідчили про таємні угоди лідера ультраправої АПС з російськими олігархами. Зокрема такі дані опублікувала ВВС, розмістивши серед новин повідомлення, що коаліційний уряд Австрії розвалився після того, як в пресі та Інтернет з'явилися відеозаписи лідера АПС. На цих записах видно, що він обговорює можливість фінансування АПС з неназваним, і, наскільки відомо, фіктивним російським олігархом, в обмін на державні контракти. Найпершою відреагувала на ці матеріали Соціал-демократична партія Австрії (СПА), яка висунула відразу два вотуми недовіри: один проти С. Курца особисто, а другий – проти його уряду¹⁴.

Підкреслимо, що російсько-австрійські взаємини досить суперечливі. На думку журналістки О. Куренкової, відносини Росії з Австрією ближчі, ніж з іншими європейськими партнерами, що підтверджують, і про що свідчать багато прикладів. Так, С. Курц ніби наполягав на збереженні антиросійських санкцій до виконання умов Мінських домовленостей, але свій перший візит за межі ЄС на посаді канцлера у 2017 р. він здійснив саме до Москви. Столицю РФ він відвідував і раніше, але вже після анексії Криму¹⁵. Варто додати й той факт, що Австрія стала першою країною ЄС, куди приїжджав В. Путін, який назвав країну *давнім партнером* Кремля. Австрія приймала керманіча РФ вже після отруєння екс-розвідника С. Скрипаля у британському Солсбері у березні 2018 р., коли весь цивілізований світ відвернувся від РФ. Крім того, Австрія була однією з небагатьох країн Заходу, що не вислала російських дипломатів. Апофеозом,

⁹ Качан С. (2021), Вітер з Австрії: як можна полегшити долю *зеленого* тарифу. Available from: <http://mind.ua/openmind/20227022-viter-z-avstriyi-yak-mozhna-polegshiti-dolyu-zelenogo-tarifu> (accessed 27 August 2022).

¹⁰ Кухалейшвілі Г. (2019), *Вибори в Австрії: лотерея для України*. Available from: <http://ua.112.ua/statji/vybory-v-avstrii-lotereia-dlia-ukrainy-508847.html> (accessed 12 August 2022)

¹¹ Шарапо В. (2019), *Итоги парламентских выборов 2019 г. в Австрии в контексте общеевропейских тенденций, Актуальные проблемы международных отношений и глобального развития: сб. науч. ст. , Выпуск 7, с.110.*

¹² Доклады РИСИ (2019), Трансформация партийнополитического ландшафта в Европе в условиях нового миропорядка, Проблемы национальной стратегии, №4(55), с.30

¹³ Польовик С. (2019), Урядова криза в Австрії напередодні виборів до Європарламенту. Available from: <http://bintel.com.ua/uk/article/uryadova-kryza-v-avstriyi/> (accessed 10 August 2022)

¹⁴ BBC NEWS (2019), *Parliament Avstrii vynes votum nedoveriya kantsleru*. Available from: <http://bbc.com/russian/news-48426054> (accessed 10 August 2022).

¹⁵ ORF Steiermark (2019), *NR-Wahl:Politologe analysiert Wahlkampf*. Available from: <http://steiermark.orf.at/stories/3014196> (accessed 15 August 2022).

демонстрацією російсько-австрійської дружби став приїзд В. Путіна на весілля австрійської міністерки закордонних справ Карін Кнайсль у серпні 2018 р.¹⁶

Прихід ультраправих сил до влади в Австрії та їх повноправне членство в урядовій коаліції наштовхнулося на жорстку критику з боку європейських керманців ЄС. Білоруський історик, міжнародник А. Шарапо вважає, що праві ідеї в Австрії ще живі, що вони підживлюються почуттями історичної гордості. Адже відомо, що очолюючи цю політичну силу, її колишній лідер Й. Хайдер виправдовував нацистське минуле Австрії та її участь у Другій світовій війні на боці Німеччини. Нині ж, із зрозумілих причин, ці гасла вже не використовують, вони трансформувалися у ксенофобію стосовно іммігрантів, у заклики ставити австрійські інтереси понад усе. Тому списувати АПС з австрійського політичного поля представляється передчасним¹⁷.

Більше того, про це свідчить і історія націоналістичного руху в Європі, в якому Австрію часто називають його *родоначальницею* в ХХІ ст., своєрідним реставратором крайніх правих ідей минулого. Це не просто розмови, адже коріння сучасних правих тенденцій в Європі здебільшого тягнуться від Австрії. На це вказують і прояви неонацизму, які були помічені на початку ХХІ ст. у ряді європейських держав, і навіть поява в деяких країнах неонацистських партій¹⁸. Група експертів Центру координації досліджень на чолі з І. Боровковим заявила, що Ібіца-гейт «катапультивав АПС з урядової лави в логу опозиції, бо для політичної партії скандал з відео-записом, на якій її тепер вже колишній лідер Х.-К. Штрахе в нетверезому стані і в сумнівній компанії, робив ряд невиправданих для політика заяв, означав удар по іміджу патріотичної та соціально орієнтованої альтернативи». Втім, в історії Другої Республіки це вже третій випадок, коли уряд за участю *свободівців* достроково припинив свої повноваження, хоч в АПС спробували повернути статус партнера *народників*¹⁹.

Аналітик, представник незалежного аналітичного центру геополітичних досліджень С. Польовик звернув увагу й на те, що офіційна політика формально нейтральної Австрії вже тривалий час перебуває під пильним критичним оком європейських партнерів. Це можна пояснити тим, що у демократичних сил Європи останнім часом викликає занепокоєння надмірна близькість колишнього коаліційного уряду (за участі АПС) з Росією. Причинами цього зближення стали, на думку європейських партнерів, обґрунтовані підозри щодо витоку конфіденційної інформації зі спецслужб Австрії до Росії та некоректні публікації у скандальних австрійських ЗМІ важливої для партнерів інформації. Тож певним мотивом здійснення вказаної акції проти австрійських правих радикалів міг бути намір стримати колишнього амбітного канцлера Австрії С. Курца²⁰.

Група експертів І. Боровкова також зауважила, що ослаблена і податлива АПС могла б бути, зрештою, вірогіднішим союзником, ніж позбавлена орієнтирів і єдності СПА, адже в програмах правохристів і ультраправих чимало спільного, а база електоральної підтримки АПС виглядала досить стабільною, незважаючи на всі скандали останнього часу. Так, за даними Unique Research, у червні 2019 р. партію підтримували майже 19% виборців, що приблизно на 2% вище, ніж після оприлюднення злочасного запису²¹.

Аналітики вважають, що дискредитація АПС внаслідок скандалу, оприлюднення кадрів аморальної поведінки лідерів цієї політичної партії на Ібіці та урядової кризи в Австрії мали на меті зниження впливу праворадикальних сил на виборах до Європарламенту та демонстрації пріоритету європейських цінностей для демократичних сил в Європі²². Вірогідною була й узгодженість дій керівників ліберально-демократичних європейських партій стосовно намірів

¹⁶ ORF Steiermark (2019), NR-Wahl:Politologe analysiert Wahlkampf. Available from: <http://steiermark.orf.at/stories/3014196> (accessed 15 August 2022).

¹⁷ Шарапо В. (2019), Итоги парламентских выборов 2019 г. в Австрии в контексте общеевропейских тенденций, Актуальные проблемы международных отношений и глобального развития: сб. науч. ст., Выпуск 7, с. 110.

¹⁸ Там само.

¹⁹ Доклады РИСИ (2019), Трансформация партийнополитического ландшафта в Европе в условиях нового миропорядка, Проблемы национальной стратегии, №4(55), с.30.

²⁰ Польовик С. (2019), Урядова криза в Австрії напередодні виборів до Європарламенту. Available from: <http://bintel.com.ua/uk/article/uryadova-kryza-v-avstriyi/> (accessed 10 August 2022).

²¹ Доклады РИСИ (2019), вказ. пр.

²² Польовик С. (2019), вказ. пр.

стримати європейських правих та їх окремих лідерів, щоб досягти бажаного ефекту і позитивного для себе результату. Лідери європейських лібералів негласно залучали до публічних політичних акцій лояльні ЗМІ третіх країн²³.

У таблиці 1 представлені результати політичних партій, що брали участь у дострокових виборах до нижньої палати австрійського парламенту, які відбулися 29 вересня 2019 р., а також підсумки попередніх виборів, які відбувалися у 2002-2017 рр.

Таблиця 1

Вибори до Національної ради Австрії 2002-2019 рр.²⁴

	Участь громадян у виборах	АНП	СПА	АПС	Партія Зелених	«Нова Австрія»	Партія «Список Петера Пільца»
2002	84,3	42,3	36,5	10,0	9,5	-	-
2006	78,5	34,3	35,3	11,0	11,0	-	-
2008	78,8	26,0	29,3	17,5	10,4	-	-
2013	74,9	24,0	26,8	20,5	12,4	5,0	-
2017	80,0	31,5	26,9	26,0	3,8	5,3	4,4
2019	75,6	37,5	21,2	16,2	13,9	8,1	1,9

Як показують дані таблиці, на виборах до Національної ради 29 вересня 2019 р. у порівнянні з попередніми виборами АНП отримала 37,5% підтримки виборців (+6,0), СПА – 21,2% (–5,7) та АПС –16,2% (–9,8), партія «Нова Австрія» здобула лише 8,1% (+2,8), партія Зелених знову ввійшла до Національної ради, отримавши результат – 13,9%, Партія «Список Петера Пільца», набрала 1,9% і не пройшла до парламенту, оскільки не пододала 4-відсотковий виборчий бар'єр²⁵.

Коаліційні переговори, які тривали від 11 листопада 2019 р., завершилися приведенням до присяги 7 січня 2020 р. депутатів від двох політичних партій, а саме АНП та партії Зелених, яка вперше в історії ввійшла до складу федерального уряду Австрії. Відомий англійський політолог К.Р. Лутер висловив думку про те, що С. Курцу із партією Зелених буде важко співпрацювати в коаліції. Дійсно С. Курц постійно говорив про зміни та нововведення, але він хоче оновленої АНП та нового стилю для своєї політичної партії, тобто коаліцію із Зеленими він розглядає як щось нове, як спосіб інновацій²⁶. Обидві політичні партії дійшли згоди, що повинні разом діяти стосовно загроз та викликів нашого сьогодення. Зокрема спільно було визначено основні кроки щодо подальшої співпраці, а саме: помітне полегшення для людей праці; боротьба зі зміною клімату і дотримання кліматичних цілей Паризької угоди; надійна конкурентоспроможність для підприємництва та ведення бізнесу; соціальне забезпечення та зменшення бідності; послідовний курс у сфері міграції та інтеграції; найкраща освіта для кожного; стабільна фінансова система, необхідні інвестиції і збалансований бюджет; більша прозорість та транспарентність у державному секторі²⁷. Як відзначила Б. Тот «програма коаліції сприймається не як щось цілісне, а швидше справляє враження строкатої мозаїки, адже тут можна знайти випробуваний з точки зору політичного символізму прийом С. Курца – заборона на носіння хіджабу в віці до 14

²³ Польовик С. (2019), вказ. пр.

²⁴ Результати виборів подані у відсотковому відношенні.

²⁵ SORA/ISA (2019), Wahlanalyse Nationalratswahl 2019 SORA/ISA im Auftrag des ORF. Available from: <http://strategieanalysen.at/wp-content/uploads/2019/10/ISA-SORA-Wahlanalyse-NRW-2019.pdf> (accessed 15 August 2022).

²⁶ Bischof D. (2019), Politologe: Kickl ist ja nicht dumm. Available from: http://wienerzeitung.at/nachrichten/wahlen/nationalratswahl-019/2032643-Politologe-Kickl-ist-ja-nicht-dumm.html?em_no_split=1 (accessed 12 August 2022).

²⁷ Mayringer L., Zens A. (2020), Das Regierungsprogramm im Detail und als Download. Available from: <http://nachrichten.at/politik/innenpolitik/aus-verantwortung-fuer-oesterreich;art385,3207466> (accessed 15 August 2022).

років у школі, акцент на необхідності боротьби проти політичного ісламу, а також спірне положення про попереджувальний арешт, тобто все це – проекти, які вже були предметом політичних домовленостей з АПС. Поруч – милі серцю партії Зелених скасування податку на предмети жіночої гігієни, солідний пакет щодо забезпечення прозорості та протидії корупції, збір з продажу авіаквитків (який і після цього все ще буде нижче, ніж в Німеччині), а також перехід на систему ціноутворення з урахуванням викидів CO₂»²⁸.

Схожу думку висловив і С. Качан, який відзначив успіх альтернативних джерел енергії та додав, що порівняння прикладу Австрії й України демонструє, як застосування однакових механізмів підтримки за різних ринкових умов може сприяти успішному розвитку галузі економіки з подальшою перспективою на найближчі роки в одному випадку або спричинити енергетичну кризу із загрозою міжнародних арбітражів – в іншому. Адже проблема не в механізмах підтримки відновлювальних джерел енергії, а в способі їх застосування. Досвід Австрії – це демонстрація успішної взаємодії суспільства й уряду задля досягнення спільної мети – чистого та безпечного майбутнього²⁹.

Деякі науковці переконані в тому, що консерватори стають руйнівною силою австрійської демократії³⁰. Корупційні скандали та звинувачення С. Курца змусили цього успішного канцлера піти у відставку. У травні 2021 р. австрійська прокуратура з протидії економічним злочинам та корупції розпочала розслідування щодо канцлера і шефа його адміністрації Бернгарда Бонеллі. Їх підозрювали у корупційній діяльності у зв'язку з наданням умисно неправдивих свідчень на слуханнях у парламентському комітеті, при з'ясуванні обставин внутрішньодержавного скандалу 2019 р., тобто згаданої справи *Ibizaгейт*. На початку жовтня того ж року прокуратура запідозрила С. Курца та його оточення в підкупі популярної австрійської газети *Osterreich*, домагаючись публікації там позитивних статей про нього та його партію, а також у хабарництві та зловживанні службовим становищем³¹.

Що ж стосується успіху партії Зелених, то ця тенденція дедалі зростає у більшості провідних європейських держав. Зокрема слід згадати і роль партії Зелених у Німеччині. Чи буде політична партія Зелених новою народною партією? Аналітик М. Власов зазначає, що найімовірніше, в найближчій перспективі повністю зникне поділ на *народні партії* та партії *другого ешелону*. Сам же термін *народні партії* поступово вийде з вжитку, адже *Зелені* є однією з тих політичних сил, які, безумовно, виграють від подібних змін, а їхня роль у політичному житті буде надалі, очевидно, лише зростати. І ця тенденція характерна не тільки для ФРН, а також і для Австрії, де політична партія Зелених представлена не лише у парламенті. Главою держави у Австрійській Республіці з 2016 р. є Александер Ван дер Беллен, *зелений професор*, колишній лідер партії Зелених. Завдяки цьому успіх політичної партії Зелених імовірно й надалі зростатиме, принаймні, в середньостроковій перспективі.

Висновки. Проаналізувавши особливості позачергових парламентських виборів у Австрії 2019 р., спираючись на висновки відомих вітчизняних та зарубіжних політологів, експертів хотілося б зазначити, що Росія і надалі намагатиметься збільшувати свій вплив серед політичних партій ЄС, щоб таким чином зростала кількість євроскептиків. Слід також відзначити зрос-

²⁸ Тот Б. (2020), Национал-экологическая мозаика. Available from: <http://ipg-journal.io/regiony/evropa/statja/show/nacional-ehkologicheskaja-mozaika-967/> (accessed 15 August 2022).

²⁹ Качан С. (2021), Вітер з Австрії: як можна полегшити долю *зеленого* тарифу. Available from: <http://mind.ua/openmind/20227022-viter-z-avstriyi-yak-mozhna-polegshiti-dolyu-zelenogo-tarifu> (accessed 27 August 2022).

³⁰ Müller D (2019), Politologe: FPÖ wäre inhaltlich der richtige Partner für Kurz. Available from: http://deutschlandfunk.de/oesterreich-wahl-politologe-fpoe-waere-inhaltlich-der.694.de.html?dram:article_id=459990 (accessed 12 August 2022); Seidl C. (2019), Politologen sehen akzentuiertere, weiter rechts angesiedelte Wählerschaft der ÖVP. Available from: <http://derstandard.at/story/2000109322345/politologen-sehenakzentuiertere-weiter-rechts-angesiedelte-waehlerschaft-der-oevp> (accessed 17 August 2022); Ettinger K. (2019), Politologe: Ich sehe die Gefahr einer Spaltung. Available from: http://wienerzeitung.at/nachrichten/politik/oesterreich/2029131-Politologe-Ich-sehe-die-Gefahr-einer-Spaltung-der-FPOe.html?em_no_split=1 (accessed 17 August 2022); Strobl N. (2021), Beiseitegetreten. Available from: <http://ipg-journal.de/regionen/europa/artikel/beiseite-getreten-5493/> (accessed 27 August 2022).

³¹ Муляр М. (2021), Себастьян Курц – метеорит австрійського політичного небосхилу. Available from: <http://zbruc.eu/node/109133> (accessed 20 August 2022).

таючи тенденцію популярності політичної партії Зелених, яка вплинула на зміни у традиційній партійній системі Австрії, хоча такий показник є характерним для загальноєвропейських електоральних тенденцій. Зелені, головною мірою звертають основну увагу на нагальні проблеми людства, пов'язані з глобалізаційними викликами, проблемами захисту довкілля, змінами соціального законодавства для незахищених верств населення. Варто теж зазначити, що успіх партії Зелених відбувається і через неспроможність традиційних політичних партій ефективно сприяти вирішенню нагальних внутрішньополітичних питань, а також зовнішніх викликів.

Список джерел

1. Власов Н. (2019), Зеленые в ФРГ: новая народная партия? *Современная Европа*, № 2. с. 118-128.
2. Доклады РИСИ (2019), Трансформация партийнополитического ландшафта в Европе в условиях нового миропорядка, *Проблемы национальной стратегии*, №4(55).
3. Качан С. (2021), Вітер з Австрії: як можна полегшити долю зеленого тарифу. Available from: <http://mind.ua/openmind/20227022-viter-z-avstriyi-yak-mozhna-polegshiti-dolyu-zelenogo-tarifu>.
4. Куренкова О. (2019), Тріумф Курца та провал ультраправих: яким буде новий уряд Австрії після скандалу через російські гроші. Available from: <http://hromadske.ua/posts/triumf-kurca-ta-proval-ultrapravih-yakim-bude-novij-uryad-avstriyi-pislya-skandalu-cherez-rosijski-groshi>.
5. Кухалейшвілі Г. (2019), Вибори в Австрії: лотерея для України. Available from: <http://ua.112.ua/statji/vybory-v-avstrii-lotereia-dlia-ukrainy-508847.html>.
6. Муляр М. (2021), Себастьян Курц – метеорит австрійського політичного небосхилу. AVAILABLE FROM: <http://zbruc.eu/node/109133>.
7. Мюллер Я-В. (2021), Скандал навколо Курца. До чого призведе відставка канцлера Австрії. Available from: http://nv.ua/ukr/opinion/avstriya-do-chogo-prizvede-vidstavka-sebastyana-kurca-ostanni-novini-50190316.html?utm_content=set_lang.
8. Польовик С. (2019), Урядова криза в Австрії напередодні виборів до Європарламенту. Available from: <http://bintel.com.ua/uk/article/uryadova-kryza-v-avstriyi/>.
9. Тот Б. (2020), Национал-экологическая мозаика. Available from: <http://ipg-journal.io/regiony/evropa/statja/show/nacional-ehkologicheskaja-mozaika-967/>.
10. Шарапо В. (2019), Итоги парламентских выборов 2019 г. в Австрии в контексте общеевропейских тенденций, *Актуальные проблемы международных отношений и глобального развития: сб. науч. ст.*, Выпуск 7.
11. BBC NEWS (2019), Парламент Австрии вынес вотум недоверия канцлеру. Available from: <http://bbc.com/russian/news-48426054>.
12. Bischof D. (2019), Politologe: Kickl ist ja nicht dumm. Available from: http://wienerzeitung.at/nachrichten/wahlen/nationalratswahl-019/2032643-Politologe-Kickl-ist-ja-nicht-dumm.html?em_no_split=1.
13. Ettinger K. (2019), Politologe: Ich sehe die Gefahr einer Spaltung. Available from: http://wienerzeitung.at/nachrichten/politik/oesterreich/2029131-Politologe-Ich-sehe-die-Gefahr-einer-Spaltung-der-FPOe.html?em_no_split=1.
14. Mayringer L., Zens A. (2020), Das Regierungsprogramm im Detail und als Download . Available from: <http://nachrichten.at/politik/innenpolitik/aus-verantwortung-fuer-oesterreich;art385,3207466>.
15. Müller D (2019), Politologe: FPÖ wäre inhaltlich der richtige Partner für Kurz. Available from: http://deutschlandfunk.de/oesterreich-wahl-politologe-fpoe-waere-inhaltlich-der.694.de.html?dram:article_id=459990.
16. Nimmervoll L. (2019), Politikwissenschaftler Peter Filzmaier: Keine Partei hat eine schlüssige Geschichte. Available from: <http://derstandard.at/story/2000109182136/politikwissenschaftler-peter-filzmaier-keine-partei-hat-eine-schluessige-geschichte>.
17. ORF Steiermark (2019), NR-Wahl: Politologe analysiert Wahlkampf. Available from: <http://steiermark.orf.at/stories/3014196>.
18. Seidl C. (2019), Politologen sehen akzentuiertere, weiter rechts angesiedelte Wählerschaft der ÖVP. Available from: <http://derstandard.at/story/2000109322345/politologen-sehenakzentuiertere-weiter-rechts-angesiedelte-waehlerschaft-der-oevp>.
19. SORA/ISA (2019), Wahlanalyse Nationalratswahl 2019 SORA/ISA im Auftrag des ORF. Available from: <http://strategieanalysen.at/wp-content/uploads/2019/10/ISA-SORA-Wahlanalyse-NRW-2019.pdf>.

20. Strobl N. (2021), Beiseitegetreten. Available from: <http://ipg-journal.de/regionen/europa/artikel/beiseite-getreten-5493/>.

References

1. Vlasov N. (2019), Zelenye v FRG: novaya narodnaya partiya? *Sovremennaya Yevropa*, № 2. s. 118-128.
2. Doklady RISI (2019), Transformatsiya partiynopoliticheskogo landshafta v Yevrope v usloviyakh novogo miroporyadka, *Problemy natsionalnoy strategii*, №4(55).
3. Kachan S. (2021), Viter z Avstrii: yak mozna polehshyty doliu zelenoho taryfu. Available from: <http://mind.ua/openmind/20227022-viter-z-avstriyi-yak-mozhna-polegshiti-dolyu-zelenogo-taryfu>.
4. Kurenkova O. (2019), Triumf Kurtsa ta proval ultrapravykh: yakym bude novyi uriad Avstrii pislia skandalu cherez rosiiski hroshi. Available from: <http://hromadske.ua/posts/triumf-kurca-ta-proval-ultrapraviv-yakim-bude-novij-uryad-avstriyi-pislya-skandalu-cherez-rosijski-groshi>.
5. Kukhaleishvili H. (2019), Vybory v Avstrii: lotereia dlia Ukrainy. Available from: <http://ua.112.ua/statji/vybory-v-avstrii-lotereia-dlia-ukrainy-508847.html>.
6. Muliar M. (2021), Sebastian Kurts – meteoryt avstriiskoho politychnoho neboskhyly. Available from: <http://zbruc.eu/node/109133>.
7. Miuller Ya-V. (2021), Skandal navkolo Kurtsa. Do choho pryvede vidstavka kantslera Avstrii. Available from: http://nv.ua/ukr/opinion/avstriya-do-chogo-pryvede-vidstavka-sebastyana-kurca-ostanni-novini-50190316.html?utm_content=set_lang.
8. Polovyk S. (2019), Uriadova kryza v Avstrii naperedodni vyboriv do Yevroparlamentu. Available from: <http://bintel.com.ua/uk/article/uryadova-kryza-v-avstriyi/>.
9. Tot B. (2020), Natsional-ekologicheskaya mozaika. Available from: <http://ipg-journal.io/regiony/evropa/statja/show/nacional-ekologicheskaja-mozaika-967/>.
10. Sharapo V. (2019), Itogi parlamentskikh vyborov 2019 g. v Avstrii v kontekste obshcheevropeyskikh tendentsiy, *Aktualnye problemy mezhdunarodnykh otnosheniy i globalnogo razvitiya: sb. nauch. st.*, Vypusk 7.
11. BBC NEWS (2019), Парламент Австрии вынес вотум недоверия канцлеру. Available from: <http://bbc.com/russian/news-48426054>.
12. Bischof D. (2019), Politologe: Kickl ist ja nicht dumm. Available from: http://wienerzeitung.at/nachrichten/wahlen/nationalratswahl-019/2032643-Politologe-Kickl-ist-ja-nicht-dumm.html?em_no_split=1.
13. Ettinger K. (2019), Politologe: Ich sehe die Gefahr einer Spaltung. Available from: http://wienerzeitung.at/nachrichten/politik/oesterreich/2029131-Politologe-Ich-sehe-die-Gefahr-einer-Spaltung-der-FPOe.html?em_no_split=1.
14. Mayringer L., Zens A. (2020), Das Regierungsprogramm im Detail und als Download. Available from: <http://nachrichten.at/politik/innenpolitik/aus-verantwortung-fuer-oesterreich;art385,3207466>.
15. Müller D (2019), Politologe: FPÖ wäre inhaltlich der richtige Partner für Kurz. Available from: http://deutschlandfunk.de/oesterreich-wahl-politologe-fpoe-waere-inhaltlich-der.694.de.html?dram:article_id=459990.
16. Nimmervoll L. (2019), Politikwissenschaftler Peter Filzmaier: Keine Partei hat eine schlüssige Geschichte. Available from: <http://derstandard.at/story/2000109182136/politikwissenschaftler-peter-filzmaier-keine-partei-hat-eine-schlussige-geschichte>.
17. ORF Steiermark (2019), NR-Wahl: Politologe analysiert Wahlkampf. Available from: <http://steiermark.orf.at/stories/3014196>.
18. Seidl C. (2019), Politologen sehen akzentuiertere, weiter rechts angesiedelte Wählerschaft der ÖVP. Available from: <http://derstandard.at/story/2000109322345/politologen-sehenakzentuiertere-weiter-rechts-angesiedelte-waehlerschaft-der-oevp>.
19. SORA/ISA (2019), Wahlanalyse Nationalratswahl 2019 SORA/ISA im Auftrag des ORF. Available from: <http://strategieanalysen.at/wp-content/uploads/2019/10/ISA-SORA-Wahlanalyse-NRW-2019.pdf>.
20. Strobl N. (2021), Beiseitegetreten. Available from: <http://ipg-journal.de/regionen/europa/artikel/beiseite-getreten-5493/>.